

Vatten som business

Vatten som business

Det livsnödvändiga vattnet ses som en mänsklig rättighet i det socialistiska Kuba ? och som en källa till profit i kapitalistländer. För mer om vad Kuba gör för att värna miljön, se [Om Kuba - Ekologisk hållbarhet](#)

Kapitalismen är inte ett system av ägare, utan av egendomslösa.

CNN varnade den 7 september att tillgången till vatten är i kris. "Världen är i desperat behov av vatten. Torka och stigande temperaturer har hotat att påverka nästan alla viktiga ekonomiska sektorer, från energi till jordbruk och sjöfart."

Efter en sådan dramatisk inledning skulle man naturligtvis kunna förvänta sig en oro för miljön på grund av vad detta innebär mänskligt och socialt, men icke; för CNN är detta en affärsmöjlighet som inte får ignoreras. Artikelns rubrik är obetalbar: Vatten är en bristvara. Marknaden måste vara uppmärksam.

Med tanke på den globala katastrof som vattenbrist medför håller de transnationella medierna ögonen på att aktierna i vattenrelaterade företag stiger ? ett gyllene tillfälle för investerare.

"S&P Global Water Index, som följer 50 företag runt om i världen som är verksamma inom vattenförsörjning, infrastruktur, utrustning och material, har överträffat S&P Global Market Index med mer än tre procentenheter sedan starten 2001 (...). I år har S&Ps vattenindex legat nästan fem procentenheter över sin globala motsvarighet." Om du inte förstod det, så menar man att det är mer lönsamt att investera i vatten än i andra ekonomiska sektorer: kom igen, profitera på den katastrof som vatten som en bristvara innebär.

"I takt med att efterfrågan på rent vatten ökar har relaterade företag förutsättningar att växa under de kommande åren", säger Tianyin Cheng, chef för S&P Dow Jones Indices. Siffrorna ljuger inte. Enligt World Economic Forum, som citeras i artikeln, är den globala vattenindustrin värd cirka 413 miljarder dollar, och under de senaste fem åren har 23 privata vatteninvesteringssonder startats med ett beräknat kapital på 8 miljarder dollar, enligt uppgifter från Morningstar.

Man skulle kunna tro att så mycket pengar som strömmar in i ämnet skulle vara bra för att vända krissituationen. Var inte så blåögd.

FN rapporterade nyligen att på Afrikas horn (Etiopien, Kenya, Somalia och Eritrea) riskerar 16,2 miljoner människor, varav 2,8

miljoner barn, att drabbas av torka. Enligt WHO är upp till 40 miljoner barn utsatta på grund av torkan. Det är inte dit investeringspengarna går.

Men inte nog med det. De perversa systemet kan vara än mer cyniskt. 1992, under Menems presidentskap, privatiserades vattenförsörjningen i Argentina. När Néstor Kirchner kom i regeringsställning stängdes de privata koncessionerna efter att priserna för tjänsten frysts.

Företagen klagade till Internationella centrumet för reglering av investeringstvister (ICSID), ett organ inom Världsbanken, som 2010 konstaterade att Argentinas regering hade agerat mot företagen genom att inte tillåta dem att ta ut högre priser för vatten. Den beordrade landet att betala 1,2 miljarder dollar i skadestånd till den privata sektorn. Argentina bötfälldes alltså för att man inte tillåtit privata företag att ta ut högre avgifter för vattentillgången. Fundera på det.

1997 gav den bolivianska regeringen koncessionen för vattenförsörjningen i Cochabamba till ett företag som kontrolleras av USA-företaget Bechtel. Samtidigt antogs en lag som gav företaget ett de facto monopol på alla vattenkällor, inklusive bevattning, kommunala system, dricksvatten och till och med ? och jag ljuger inte ? regnvatten som samlas upp i hemmen.

Den första åtgärden som Yankee-företaget vidtog var att höja priset för anslutning med 35 procent. Det bolivianska folket protesterade och regeringen tvingades att säga upp koncessionen. Företaget stämde staten och staten var tvungen att komma till en sluten uppgörelse med det privata kapitalet. Bolivia bestraffades eftersom landet inte ens bibehöll privatiseringen av uppsamlat regnvatten.

Världsbanken finansierar projekt för att utöka tillgången till vatten till regeringar och kommuner i behov, men ett av villkoren för att få sådan finansiering är att de inkluderar privata företag. Vi ska inte förvänta oss något annat av ett organ för den nyliberala globala kapitalismen.

Enligt Beauty Dhlamini, som är analytiker inom global hälsa, "kan privatiseringsreformer av vatten i Afrika beskrivas som 'återkolonisering' på grund av det internationella kapitalets dominans över dessa privatiseringar". Fortsätt fundera.

Men problemet gäller inte bara fattiga länder. 1989 öppnade Margaret Thatcher Storbritanniens vattentjänster för privatisering. Under det första året hade kostnaden för anslutning till vatten ökat med 46 procent. År 1994 rapporterade upp till två miljoner briter att de inte kunde betala sina vattenräkningar, och ytterligare en miljon låg efter med sina betalningar. I England har nio privata företag som kontrollerar vattenförsörjningen fordringar på 48 miljarder pund, vilket innebär att 1,3 miljarder pund betalades i ränta bara under 2019. I stället för att investera vinsterna i att förbättra landets vattenförsörjning har företagen betalat ut i genomsnitt 2 miljarder pund per år till sina aktieägare sedan privatiseringen. En nätt liten affär.

Kapitalismen är inte ett system av ägare, utan av egendomslösa. Vi får inte glömma det.

Ernesto Estévez Rams, Granma 220926

/cv

[El negocio del agua](#)

Gillar du det Svensk-Kubanska Föreningen gör?

Vill du bidra till kampen mot den omänskliga blockaden?

Swisha en tjuga eller valfri summa till

123 589 0975 eller pg **40 54 11 – 0**

Ett ännu mer betydelsefullt stöd är medlemskap!

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap

(150 kr för pensionärer, arbetslösa och studerande)

– samma swish/pg som ovan